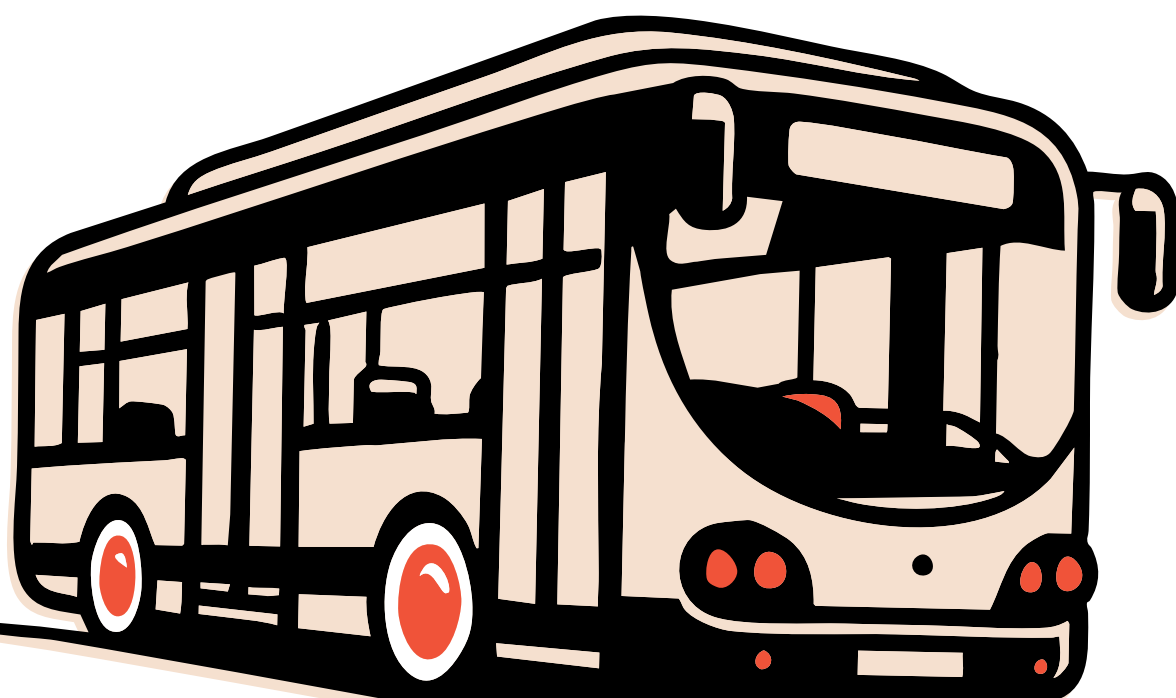

2025

Evaluering af borgermøder omkring unge og mobilitet

Indholds- fortegnelse

Forord	3
Fakta om borgermøderne	4
Tids- og procesplan	6
Citatvæg	7
Erfaringer	8
Hvad er der kommet ud af møderne?	12
Anbefalinger	13

Forord

I Region Sjælland ved vi, at det er afgørende at lytte til vores borgere, når vi træffer beslutninger. Inddragelse bidrager ikke kun til at skabe bedre kvalitet i vores service og ydelser, men også til at styrke tilliden mellem borgerne og det politiske niveau. En tæt dialog med borgerne er essentiel for at udvikle løsninger, der imødekommer de reelle behov i regionen.

Derfor var det helt naturligt, at vi i foråret 2024 besluttede at arbejde mere systematisk med borgerinddragelse. Som udvalg var vi nysgerrige på, hvordan vi kunne styrke den direkte dialog med borgerne og samtidig gøre det på en nytænkende måde. Med afsæt i Region Sjællands inspirationskatalog for inddragelse faldt valget på digital borgerinddragelse, da det gav os mulighed for at engagere borgere på tværs af hele Region Sjællands geografi. Digital inddragelse giver en fleksibilitet, hvor flere borgere – uanset bopæl eller daglige forpligtelser – kan deltage og få deres stemme hørt.

Udvalget arbejder med regional udvikling, herunder bl.a. kollektiv transport, mobilitet og uddannelse. I borgerinddragelsesprojektet var målgruppen "Unge til uddannelse", da de både påvirkes af de beslutninger, vi træffer, og repræsenterer regionens fremtid. "Unge til uddannelse" er også en central del af infrastruktaftalen Sjælland baner vejen frem, som regionen og de 17 kommuner løfter i fællesskab. Borgermøderne kunne derfor også bidrage til denne indsats ved at inddrage de unges perspektiver i fremtidige prioriteringer.

Det har været vigtigt for os at kommunikere i øjenhøjde med de unge og skabe en platform, hvor de trygt kunne dele deres idéer, bekymringer og ønsker til fremtiden.

Projektet har givet os mange værdifulde erfaringer, både i forhold til metoderne for borgerinddragelse og de unges konkrete input. Vi har fået indblik i de unges perspektiver på alt fra transportmuligheder, koordinering mellem transport og ringetider, tryghed samt adgang til uddannelse og fremtidsmuligheder i regionen. Deres engagement og deltagelse har været imponerende, og vi har taget mange af deres forslag med os videre i det politiske arbejde.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke alle de unge, der har bidraget med deres tid, energi og engagement i denne demokratiske proces. Det har været en sand fornøjelse at møde en dedikeret ungdom, der ikke blot har deltaget, men også har bidraget med stærke og konkrete input til, hvordan vi sammen kan skabe en bedre region at være ung i.

Vi håber, at denne evaluering kan fungere som en inspirationskilde for fremtidige borgerinddragelsesprojekter og være med til at sikre, at borgerne får en endnu større stemme i udviklingen af regionens kerneopgaver.

På vegne af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde,

Christian Wedell-Neergaard og Felex Pedersen
Formand og næstformand

[Inddragelse i Region Sjælland - Et politisk inspirationskatalog](#)

[Video: Unge til uddannelse - Evaluering af borgermøder omhandlende unge og mobilitet](#)

Fakta om borgermøderne

Borgermøderne blev initieret af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde i Region Sjælland i foråret 2024. Formålet var at styrke den direkte dialog mellem borgerne i Region Sjælland og udvalget med særligt fokus på mobilitet. Den indsamlede viden vil indgå i udvalgets arbejde med at forbedre og styrke den kollektive trafik i Region Sjælland.

Borgermøderne om Unge til uddannelse fandt sted i slutningen af 2024 og begyndelsen af 2025. I alt blev der afholdt tre digitale møder, hvor cirka 80 unge i alderen 15-20 år deltog. De kom fra forskellige ungdomsuddannelser, herunder Campus Odsherred, Campus Køge, ZBC i Vordingborg og Campus Nakskov.

Det første og sidste borgermøde blev afholdt som digitale satellitmøder på Microsoft Teams, hvor hvert campus sad fysisk sammen i mindre grupper og udvalget sad sammen i Regionshuset. Det midterste møde blev afholdt som et rent digitalt møde, hvor alle unge deltog fra deres egen computer. Til dette møde sad udvalget også sammen i Regionshuset. Alle møderne blev understøttet af en ekstern facilitator.

I løbet af projektperioden er der også blevet indsamlet empiri i form af spørgeskemaer, som de unge svarede individuelt på.

Evalueringen præsenterer først og fremmest de erfaringer og anbefalinger, som deltagerne har gjort sig i løbet af processen. Derudover beskrives baggrunden for møderne, indholdet af de tre borgermøder samt refleksioner over processen.

Opsamlingen *”Resultater fra borgermøder med unge fra campusser i Køge, Odsherred, Vordingborg og Nakskov”*, som indeholder både en sammenfatning

af mødernes resultater og de unges konkrete input, kan læses på Region Sjællands hjemmeside:

www.regionsjaelland.dk

Evalueringen henvender sig til Regionsrådet, Forretningsudvalget og medarbejdere i Region Sjælland med henblik på videre inspiration, prioritering og implementering.

Ønsker du at høre mere om projektet? Kontakt:

Helle David Jensen, Chefkonsulent i Regional Udvikling – hejensen@regionsjaelland.dk
Amalie Hasling Monefeldt, Chefkonsulent i Regional Udvikling – amami@regionsjaelland.dk

Om projektets målgruppe

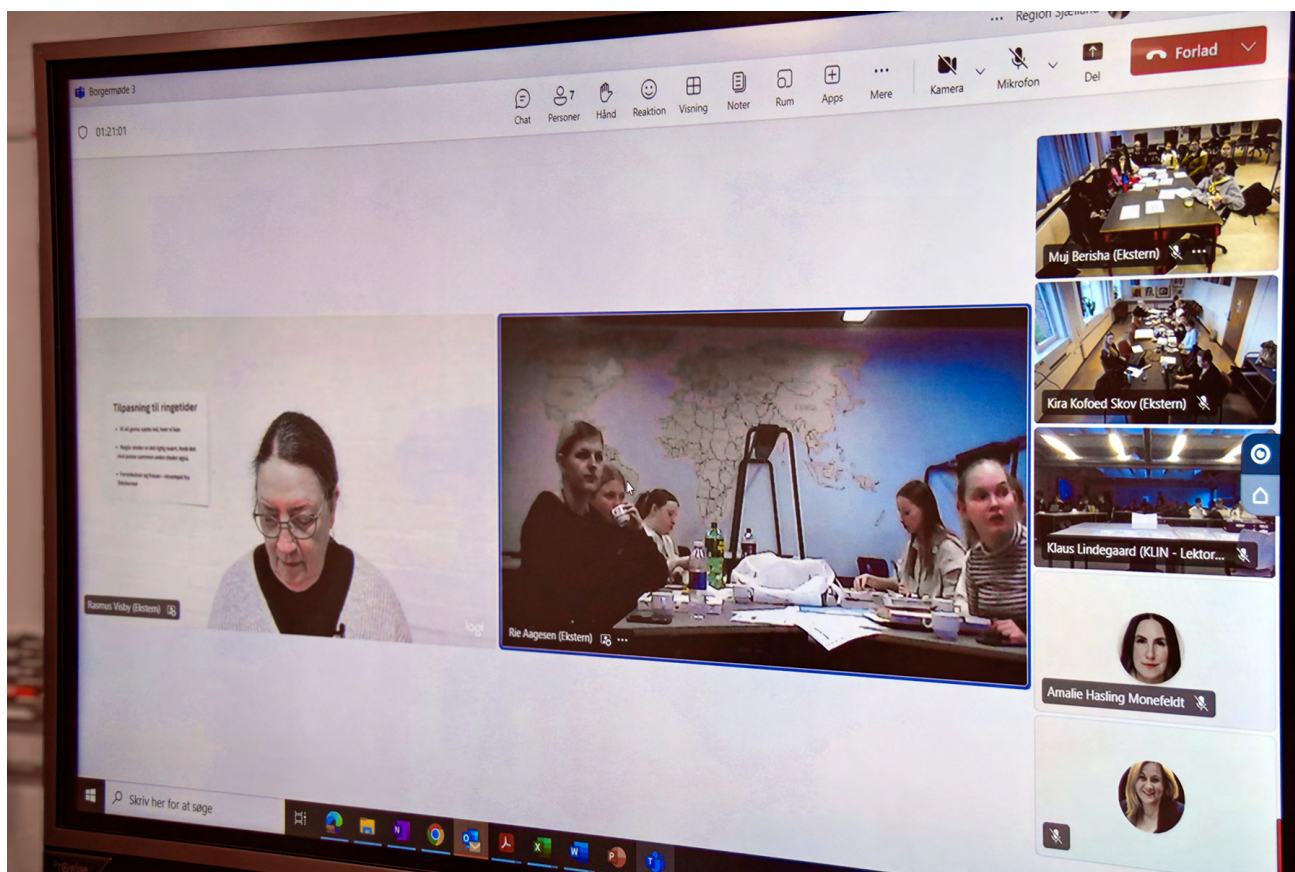
Projektets målgruppe var 'unge til uddannelse'. Unge til og fra uddannelse udgør over halvdelen af passagererne i den kollektive trafik, men er samtidig den målgruppe, der ikke nødvendigvis deltager i den klassiske borgerdialog. Der ligger derfor et stort potentiale i at få deres perspektiver samt input til muligheder og udfordringer i den kollektive trafik. Samtidig er der en betydelig sammenhæng mellem transport og de unges mulighed for at gennemføre deres uddannelser.

Unge mobilitet og ønsker til kollektiv transport kan opleves meget forskellig, alt efter hvor i geografien de uddanner sig, alder, og hvor tæt på uddannelse de bor. Derfor blev der i projektet lagt vægt på, at borgermøderne skulle have deltagelse af unge fra forskellige geografiske steder i Region Sjælland og gå på forskellige ungdomsuddannelser.

Derfor valgte vi at holde digitale møder

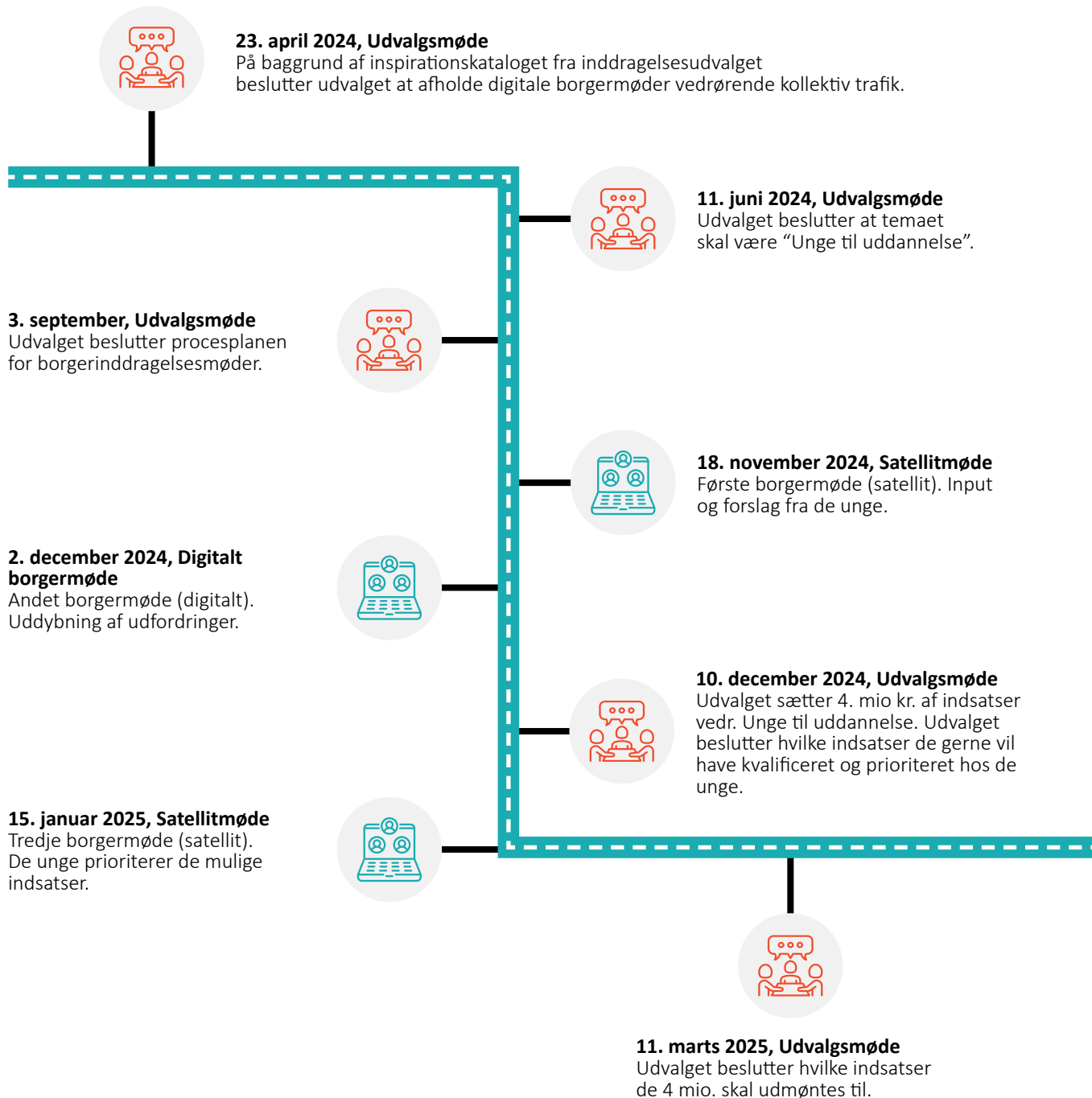
Udvalget valgte at anvende digital borgerinddragelse som redskab til at styrke dialogen med unge fra hele regionen. Redskabet blev bl.a. valgt pga. projektets målgruppe og digitale parathed, samt at både udvalget og administrationen gerne ville afprøve og gøre sig flere erfaringer med digital borgerinddragelse i Region Sjælland.

Projektet var således også med til at bidrage til at høste erfaringer, som kan være med til at styrke god digital borgerinddragelse fremadrettet i Region Sjælland.

Tids- og procesplan

Figuren herunder viser tidsplan og forløb for proces vedr. digital borgerinddragelse omhandlende kollektiv trafik og "unge til uddannelse" besluttet af udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Satellitmøder: Hver campus sad fysisk sammen lokalt, mens udvalget var samlet i Regionshuset. Lokationerne mødtes via Microsoft Teams.

Digitalt møde: De unge kunne logge ind og deltage fra hvor som helst.

Citatvæg

"Jeg kan mærke, at jeg ret godt kunne lide at være demokratisk. Det var en god oplevelse og det vil jeg gerne prøve igen" - **Victor, elev Campus Køge**

- ▶ *"Politikerne var gode til at række ud til de unge og danne den her bro – og skabe en forbindelse, hvor det giver mening at de unge er der. At de unges stemmer vægter højt, fordi vi jo bruger offentlig transport så meget"*, **Rie, elev Campus Odsherred.**

"Forløbet er blevet udviklet undervejs og deltagerne har fået lov til at være med i det arbejde, med løbende evalueringer imellem hvert møde og vi er endt op med en model, der blev bedre og bedre", **Klaus, lektor, ZBC, Vordingborg.**

- ▶ *"De var gode til at fortælle hvad de var de havde brug for at vide og gode til at lytte. Men man kunne nok fortælle det lidt mere ... ikke barnligt, men på en anden måde. Det lød meget voksent, den måde de talte på. Det kunne måske nemt misforstås. Måske finde en anden måde at udtale de svære ord"*, **Trisia, elev Campus Køge.**

- ▶ *"Det gav ligesom et perspektiv fra de forskellige byer, så man fik mulighed for at se hvad de gør, og så kunne man tage de gode råd til sig og inddrage det i egen kommune"*, **Sofie, elev, ZBC Vordingborg.**

"QR-koder var godt. For det kan være, at de alligevel mener noget, når de sidder for sig selv med egne svar, end det de siger i plenum. Så det var rigtig fint", **Kira, Campus-koordinator, Køge.**

- ▶ *"Rart med variation (i opbygningen af det enkelte møde, red.). Vi er unge mennesker, der har svært ved at koncentrere sig. Det hjalp meget"*, **Astrid, elev, Campus Odsherred.**

- ▶ *"Det er måske det eneste vi har haft, hvor vi har talt direkte med politikere – også igennem hele folkeskoletiden"*, **Laurits, elev, ZBC Vordingborg.**

Erfaringer

1. POLITIKERENS ROLLE

Politikerne skal tage imod input og være nysgerrige, og kunne gå i dialog med de unge om løsningsmuligheder på netop deres problemer.

Politikernes rolle under møderne udviklede sig markant gennem forløbet. I de første møder indtog politikerne en mere observerende rolle, hvor de primært lyttede og anerkendte de unges perspektiver. Dette skabte en følelse af respekt og en oplevelse af, at de unge faktisk blev hørt. Dog efterspurgte de unge hurtigt respons og dialog fra politikerne – og tidligere, end processen måske oprindeligt var designet til.

I de senere møder, da politikerne begyndte at præsentere deres egne holdninger og løsninger, blev det tydeligt, at de havde taget de unges input til sig. Dette var vigtigt, da det viste de unge, at deres synspunkter havde direkte indflydelse på beslutningstagningen.

Samtidig er det afgørende, at politikerne viser interesse for at handle på de unges udfordringer og problemer, men samtidig er ærlige og tydelige omkring deres muligheder og handlerum.

Politikernes evne til at tilpasse deres kommunikation og være til stede på de unges niveau blev fremhævet af de unge som en vigtig faktor for et vellykket mødeforløb. Der var dog enkelte situationer, hvor tidsbegrænsninger betød, at de unge ikke følte, de fik tilstrækkelig tid til at uddybe deres synspunkter – noget, der bør justeres i fremtidige møder. Politikerne kan med fordel få en mere aktiv rolle tidligere i møderne, og der bør afsættes tid til mere åben og uformel dialog.

2. MÅLGRUPPE

De unge var engagerede, konstruktive og bidrog med solide, konkrete input.

Borgermøderne var målrettet unge til uddannelse, og det blev hurtigt tydeligt, at deres behov ikke krævede særlige digitale platforme, men snarere et velfungerende lokalt setup. De havde brug for et trygt miljø, hvor de frit kunne udtrykke deres holdninger, samt en lokalt engageret tovholder til at facilitere dialogen.

De unge deltog aktivt og kom med konkrete input, der kvalificerede det politiske beslutningsgrundlag. Op mod 80 unge fra hele regionen og forskellige uddannelsesretninger deltog, og udvalget har udtrykt stor begejstring for deres engagement og bidrag. Flere unge fremhævede også, at det var spændende at dele erfaringer og udfordringer med andre unge fra regionen.

Det er vigtigt at have for øje, at denne målgruppe har en forventning om hurtigt at se konkrete resultater på baggrund af deres input. Derfor er det essentielt fra starten af projektet at foretage en solid forventningsafstemning om, hvordan deres bidrag indgår i det politiske arbejde.

Forløbet viste, at de unges ejerskab kunne styrkes yderligere ved at inddrage dem mere direkte i planlægningen – fx i forhold til, hvilke temaer de gerne ville drøfte. Derudover er det vigtigt at følge op på, hvilke politiske beslutninger der blev truffet som følge af deres bidrag.

3. LOKALT ENGAGEMENT

Tovholderens ejerskab og indsats sikrede et stærkt lokalt ejerskab og engagement.

De lokale tovholdere spillede en afgørende rolle i at engagere de unge og skabe struktur i møderne. Samtidig var de dygtige til at facilitere trygge, lokale rum, assistere med tekniske aspekter og sørge for forplejning mv. De havde løbende dialog med arbejdsgruppen fra regionen og videreførte de unges input. Tovholderens tætte relation til målgruppen var en styrke, men erfaringerne viser, at en endnu tættere kobling mellem tovholdere og de unge kunne styrke ejerskabet yderligere.

4. KOMMUNIKATION

Intern og ekstern kommunikation skal tænkes ind før, under og efter møderne.

Under arbejdet med borgermøderne blev kommunikation betragtet som et centralt element – både for at sikre fremdrift og for at sikre, at de unge følte sig hørt og engagerede. Der blev løbende indhentet skriftlig feedback fra deltagerne om formaterne og indholdet af møderne, så disse kunne justeres efter behov.

Erfaringerne viser, at det er afgørende at udarbejde en kommunikationsplan, der dækker hele forløbet – før, under og efter borgermøderne. Dette indebærer blandt andet planlægning af dialog med medier, udarbejdelse af pressemeddelelser, identificering af talspersoner samt koordinering af SoMe-indsatser mv.

5. FORMAT FOR MØDERNE

Formatet for de digitale satellitmøder var en succes – men kræver facilitering og løbende tilpasning til målgruppen.

Den digitale satellitmødemodel fungerede godt med en kombination af decentral dialog, plenumopfølgning og QR-baserede spørgsmål. Modellen, hvor unge mødtes fysisk lokalt og deltog online, var mest effektiv, og de unge har givet udtryk for, at de følte sig trygge ved at sidde i mindre grupper med personer, de kendte.

Møde nr. 2 blev afholdt som et rent digitalt møde, hvor alle unge deltog hver for sig. Arbejdsgruppen valgte at afprøve et nyt digitalt involveringsværktøj, men en utilstrækkelig test af værktøjet førte til mindre gode oplevelser for både udvalget og flere af de unge. Dette understregede vigtigheden af en grundig erfaringsopsamling og af kun at anvende gennemtestede formater samt at holde det simpelt.

Borgermøderne krævede løbende justeringer. Fx blev vi undervejs gjort opmærksomme på, at mødernes hastighed og variation skulle øges, da de unge oplevede mange gentagelser mellem møde 1 og 2. Erfaringerne viser, at man kan opnå samme output ved færre møder.

6. FACILITERING OG TILRETTELÆGGELSE AF MØDERNE

Digitale borgermøder kræver stærk facilitering, betydelige ressourcer og skarpe drejebøger.

Faciliteringen af møderne spillede en central rolle i at sikre ro og fremdrift. Facilitatoren havde ansvaret for den overordnede mødefacilitering, og det vurderes som afgørende at have en dedikeret faciliteringsrolle ved lignende møder for at sikre et smidigt forløb – også når uforudsete udfordringer opstår.

Der skal være en fleksibel tilgang, der tager højde for hurtige tilpasninger i tidsplaner og deltagernes behov. Det er også vigtigt at have en facilitator, der kan skabe en tryk og respektfuld atmosfære, hvor alle stemmer bliver hørt.

Derudover er det nødvendigt at have én til stede i det fysiske rum til at hjælpe med teknik og lyd samt en person i det digitale rum, der kan varsle, hvis der opstår problemer med forbindelse eller lignende.

Erfaringerne fra projektet peger på, at der er et omfattende administrativt arbejde forbundet med at afholde digitale borgermøder. Dette omfatter planlægning af møderne, kommunikation med politikere og deltagere samt udarbejdelse af skarpe drejebøger til både udvalget og facilitatoren. Der skal også udvikles materiale, der kan understøtte de unge i deres lokale drøftelser.

Desuden kræver det en betydelig indsats at samle de faglige input op og skabe en politisk beslutningsproces mellem møderne for at sikre fremdrift. Her kan den tunge dagsordensproces i regionen være en udfordring, og det kan anbefales fra starten at afklare muligheden for ekstra udvalgs møder.

7. TEKNIK OG PLATFORM

Valg af platform til digital borgerinddragelse bør baseres på test og erfaring.

Stabile og velkendte digitale løsninger som Microsoft Teams og SurveyXact viste sig at være mest effektive. Valget af platform bør tage udgangspunkt i brugervenlighed, stabilitet og facilitatorens kendskab.

Det tekniske og visuelle setup kan forbedres i Regionshuset

Til hvert borgermøde var der behov for, at udvalget sad samlet, og at medlemmerne både kunne ses som en helhed og individuelt. Det vurderes, at møderummet i regionshuset ikke var fleksible nok til dette – hverken fysisk eller teknisk. I stedet blev følgende alternative løsninger anvendt:

To webkameraer på stativ med zoom og fleksibel placering koblet til en computer.

Storskærm til præsentationer og videofeed via en anden computer (lydløs).

Trådløse mikrofoner (Røde Wireless GO2), både knaphuls- og håndholdte.

Skildpaddemikrofon/højtaler, der nemt kan slås fra og til.

Papplancher til visning af pointer og lignende.

Løsningen var billig, mobil og fleksibel. De fire lokale setups blev styret af tovholdere, ofte via bærbare computere med indbygget lyd og billede eller fastmonteret udstyr, hvilket fungerede fint.

Hvad er der kommet ud af møderne?

I projektet har vi opnået værdifulde erfaringer med borgerinddragelse og høstet en række konkrete resultater. Derudover har projektet ført til flere positive effekter, som du kan læse om nedenfor.

Set fra et ungeperspektiv:

- **Demokratisk dannelse og medbestemmelse:** De unge har fået en platform, hvor de aktivt kan deltage, udtrykke deres meninger og føle sig hørt.
- **Inddragelse og personlig anerkendelse:** Ved at deltage i debatter og stille spørgsmål via digitale værktøjer oplever de en følelse af at blive set og inddraget i beslutningsprocesserne.
- **Styrket engagement:** De digitale møder har inspireret til øget deltagelse og engagement, hvor de unge ikke blot deltager under møderne, men også interagerer mellem sessionerne.

Set fra et politisk perspektiv:

- **Tættere kontakt med de unges behov:** Politikerne er kommet betydeligt tættere på de unges perspektiver og udfordringer, hvilket giver et solidt grundlag for at forme relevante politiske tiltag.
- **Styrket relation mellem politikere og borgere:** De digitale møder har gjort det lettere at mødes og skabe en åben og tillidsfuld dialog.
- **Kvalificering af dagsordener:** Indsigterne fra møderne har bidraget til at skærpe og målrette dagsordenerne, så de afspejler de aktuelle og konkrete problemstillinger, der påvirker unge – både individuelt, lokalt og som målgruppe.
- **Fælles fortællinger og forståelse:** Ved at præsentere de samme historier og erfaringer skabes en fælles referenceramme, der fremmer samarbejdet og en helhedsorienteret tilgang i beslutningsprocessen.

Set fra et administrativt perspektiv:

- **Indsigt i unge som målgruppe:** Møderne har givet værdifuld viden om, hvordan unge bedst engageres i beslutningsprocesser.
- **Fælles forståelse i udvalget:** Alle udvalgsmedlemmer har fået præsenteret de samme historier og perspektiver, hvilket har styrket den interne enighed og vidensdeling.
- **Effektiv og inkluderende borgerinddragelse:** Den digitale model har gjort det muligt at nå flere unge på tværs af geografi og baggrund.
- **Innovation i borgerdialog:** Erfaringerne fra møderne kan bruges til at udvikle nye og mere tilgængelige måder at involvere borgere i politiske processer.

Anbefalinger til det politiske niveau

Du skal have noget at spørge om

Inviter kun til borgermøde, når dit udvalg virkelig har en interesse eller beslutning I gerne vil have input til.

Forventningsafstem helt fra start

Sørg for at lave en god forventningsafstemning med deltagerne på mødet omkring dit handlingsrum, og hvad de kan have indflydelse på.

Vær åben for input og bring dig selv på banen

Du skal i starten lytte, være åben for at modtage information, tage imod input og ikke gå i løsningsmode med det samme. Samtidig er deltagerne også interesseret i at mærke dig og dine meninger.

Det kræver tid

Du skal være godt klædt på til møderne. Op til og imellem møderne kræver det derfor en tættere dialog mellem dig som politiker og administrationen, så du er helt forberedt og klar til at være på.

Der skal kunne handles

Deltagerne forventer, at deres input bliver hørt, og at du kan hjælpe med at finde løsninger hurtigt.

Anbefalinger til afvikling af møderne

Lad deltagerne sidde sammen lokalt

Sørg for, at der er en lokal tovholder, der kan hjælpe med alt fra rekruttering til praktiske opgaver. Det skaber samtidig ejerskab og tryghed blandt deltagerne.

Sørg for skift, variation og tempo

Fx mellem fælles og lokale drøftelser, individuelle spørgeskemabesvarelser, afstemninger og gruppepræsentationer.

Sørg for, at der er plads til dialog

Især mellem politikere og deltagerne – minimer oplæg og envejstaler.

Hav en facilitator

Denne skal guide alle sikkert gennem program og holde tiden i et stramt program, samtidig med der sikres gode input og hjælpe med de svære dialoger

Hvert minut skal være planlagt

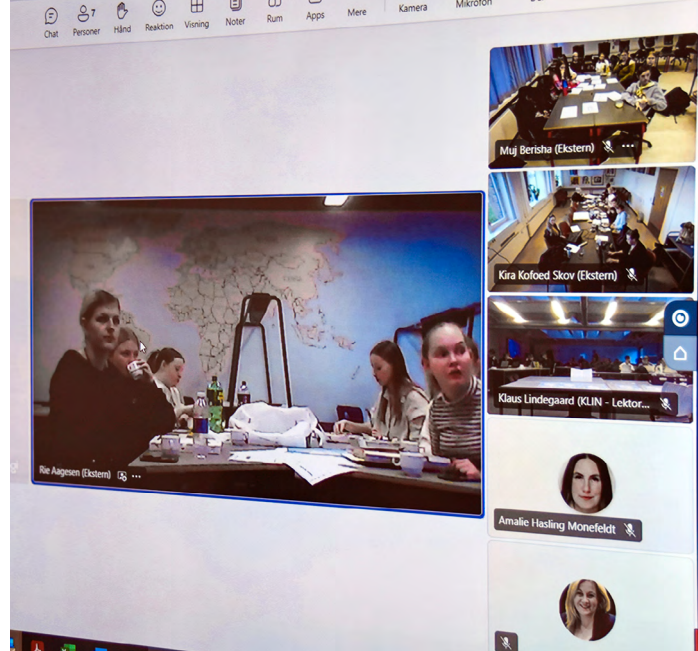
Digitale borgermøder kræver en detaljeret drejebog. Alle skal kende både deres rolle og mødets program. Jo bedre planlagt mødet er, jo mere naturligt og flydende vil det forløbe.

Udarbejd en kommunikationsplan fra start til slut

En plan vil gøre det lettere at formidle projektet – både internt og eksternt – før, under og efter møderne.

Lad det tekniske setup være enkelt

Det er bedre, at det er simpelt, end at det er svært at gennemføre.

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

